

2020 m. balandžio 2 d.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius

El. pastas: LRVkanceliarija@lr.v.lt

Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijai

Vilniaus g. 33, 01506 Vilnius

El. paštas: ministerija@sam.lt

Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Europos aikštė 1, 03505 Vilnius

El. paštas: vlk@vlk.lt

**DĖL BRANGIUOSIUS TYRIMUS VYKdanČIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ FINANSAVIMO
KARANTINO METU PAGAL BENDRĄ 1/12 TAISYKLĘ**

Gerbiamieji,

Tiek Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, tiek Valstybinė ligonių kasa, tiek teritorinės ligonių kasos pastaruoju metu viešai paskelbė, kad šiuo sudėtingu laikotarpiu gydymo įstaigoms bus sumokėta tiek, kiek planuota – neatsižvelgiant, ar visos numatytos paslaugos buvo suteiktos. Nurodoma, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija priėmė teisės aktų pakeitimus, kurių esmė– už kiekvieną karantino laikotarpio mėnesį bus taikomas mokėjimas pagal vadinamąją vienos dvyliktosios taisyklę: jei paslaugų būtų suteikta mažiau, nei numatyta galiojančioje sutartyje su ligonių kasa, – bus vis vien apmokėta pagal sutartyje numatytą kiekį. Jei bus suteikta daugiau paslaugų, – bus apmokėtas faktinis jų kiekis.

Susipažinus su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. V-615, paaiškėjo, jog **šis teisės aktas taikomas tik** Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1113 patvirtintame **Asmens sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos apraše nurodytoms paslaugoms, o ne apskritai visoms iš PSDF biudžeto lėšų kompensuojamoms ir TLK apmokamoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms.**

Norime atkreipti dėmesį, jog Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija atskirais teisės aktais reglamentuoja įvairių kitų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir apmokėjimą PSDF biudžeto lėšomis. Pavyzdžiui, brangiųjų tyrimų ir procedūrų apmokėjimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 27 d. Nr. V-304 įsakymu, ir šios paslaugos nėra nurodytos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1113 patvirtintame Asmens sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos apraše.

Svarbu paminėti ir tai, kad siekį ir kartu būtinybę nediskriminaciniu pagrindu taikyti 1/12 apmokėjimo taisyklę visoms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, kompensuojamos iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto per teritorinių ligonių kasų (TLK) sutartinį apmokėjimą, patvirtina ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 kovo 14 d. nutarimas Nr. 207, su visais pakeitimais (kuris detalizuotas Operacijų vadovo 2020 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. V-555), kuriuo nustatyta, nedarant skirtumo tarp to, ar įstaigos turi sutartis su TLK ar ne, taip pat ir tarp to, ar pagal TLK sutartis joms apmokama visa ar dalį jų pajamų:

- 3.2.1-1 punktu numatyta, kad „sveikatos priežiūros įstaigų, nesvarbu, koks jų pavaldumas ir teisinė forma, darbuotojams prastova skelbiama tik išnaudojus visas įmanomas darbo organizavimo formas bei būdus, įskaitant ir kvalifikacijos tobulinimą nuotoliniu būdu, jeigu, Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus ekstremaliąją situaciją ir karantiną, darbdavys negali duoti darbuotojui darbo sutartyje sulygto darbo ir nėra galimybės sulygto darbo dirbti nuotoliniu būdu arba darbuotojas nesutinka dirbti kito pasiūlyto darbo“ (likus kelioms valandoms iki šio punkto priėmimo Vyriausybės nutarimu buvo dar ir sveikatos apsaugos ministerijos 2020-04-01 raštas Nr. (1.1.39-142)10-2231, kuriuo buvo griežčiau nurodoma, kad besąlygiškai neturėtų būti taikoma prastova sveikatos priežiūros specialistams nepaisant to, kad sumažėjo tam tikro specialisto tiesioginio darbo, nes specialistai turėtų būti pasiruošę ir esant reikalui teikti bendrąsias būtinosios medicinos pagalbos paslaugas“);
- 3.4.1 punktu numatomas „sveikatos priežiūros specialistų, ... ir infrastruktūros pasitelkimas, nesvarbu, koks jų pavaldumas. Prireikus sveikatos priežiūros specialistai ir kartu su jais dirbantys darbuotojai (medicinos personalą aptarnaujantis personalas) laikinai gali būti perkeliami į kitą sveikatos priežiūros įstaigą arba laikinai keičiamos jų darbo funkcijos, kad būtų užtikrintas tinkamas sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas“;
- 3.4.3.1 punktu numatomas „paslaugų teikimas nuotoliniu būdu: vaistų ir medicinos pagalbos priemonių išrašymas, konsultacijos, elektroninių nedarbingumo pažymėjimų išdavimas ir tęsimas, gydytojų tarpusavio konsultacijos, būtinųjų tyrimų paskyrimas, slaugytojo konsultacijos“;
- 3.4.3.2 punktu numatomas „planinių konsultacijų, diagnostinių, profilaktinių ir gydomųjų paslaugų atidėjimas, išskyrus pagalbą ir paslaugas, kurių nesuteikus pacientui atsirastų poreikis būtinajai medicinos pagalbai arba reikšmingai pablogėtų paciento būklė“.

Patvirtiname, kad šiuo metu medicinos priežiūros įstaigos, esančios asociacijos narėmis, dirba būtent tokiu „budėjimo“ režimu – dėl draudimo vykdyti įprastą veiklą jos teikia tik nuotolines ir būtinąsias paslaugas, bet taip pat yra pasirengę priimti Operacijų vadovo nurodytus pacientų srautus, taip pat yra pasirengę teikti būtinąją pagalbą, arba perduoti savo darbuotojus pagal Operacijų vadovo nurodymą kitiems asmenims. Tačiau ne visos gauna pajamas pagal 1/12 taisyklę, todėl joms laikytis įpareigojimų finansiškai labai sudėtinga. Norint išlaikyti visas įstaigas ir prisidėti prie visų nacionalinės sveikatos sistemos nariais esančių įstaigų parengties, užtikrinant būtiną pagalbą tiek COVID-19, tiek kitiems pacientams, būtina visoms įstaigoms taikyti vienodą finansinę pagalbą, nes šiuo metu visos įstaigoms pareigos yra vienodos, o 1/12 lėšų dalis pagal sutarčių apimtį taikoma tik kai kurioms.

Brangiuosius tyrimus vykdo ne tik privačios, bet ir viešojo sektoriaus sveikatos priežiūros įstaigos, ir tam yra numatytos preliminarios sutartinės sumos (tarkime vien LSMUL Kauno klinikos ir VUL Santaros klinikos dėl susidariusio skirtingo reguliavimo už 1 mėn. karantino kiekviena negaus ne mažiau kaip po 0,5 mln. EUR vien iš Kauno ir Vilniaus TLK, ir tai labai skaudžiai pajus). Pridedame kaip pavydį Vilniaus ir Kauno TLK interneto svetainėse paskelbtas sutartines sumas, kur matosi preliminarios sutartinės sumos visoms paslaugoms, įskaitant brangiuosius tyrimus. Įstaigos remiantis šiomis sumomis jau suplanavo savo veiklos apimtį ir infrastruktūrą 2020 metams, ypač atkreipiame dėmesį į tai, kad brangiųjų tyrimų infrastruktūra (įrangos įsigijimo mokėjimai, finansavimo palūkanos, lizingas, priežiūros mokėjimai, privalomi kad galėtų garantijos) ir personalas yra parengtyje pilnu pajėgumu veikti, todėl dėl karantino uždraudus teikti įprasto masto paslaugas (tyrimų šiuo metu dėl karantino labai mažai atliekama), įstaigos neišgalės mokėti nei įrangos išlaikymo sumų, nei atlyginimų personalui.

Atsižvelgiant į, tai kas nurodyta aukščiau, prašome patikslinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 27 d. Nr. V-304 įsakymą ir numatyti, kad įstaigoms, kurios teikia brangiuosius tyrimus ir procedūras, kurių išlaidos apmokamos PSDF biudžeto lėšomis, už kiekvieną karantino laikotarpio mėnesį būtų taikomas mokėjimas pagal vienos dvyliktosios taisyklę, kaip bazę imant TLK nustatytas preliminarias sutartines sumas, kurios yra viešai skelbiamos.

Pagarbiai

Vykdomoji direktorė

Rūta Skyrienė